

Filmoteka Szkolna

Agata Hofelmajer-Roś

Organizatorzy:

Kwartecik, a czemu nie kwartet?

Etap edukacyjny: klasy III-VI

Przedmiot: język polski, muzyka

Czas trwania zajęć: 2x 45 min

Cel ogólny: przygotowanie uczniów do świadomego i pogłębionego odbioru filmu animowanego

Cele szczegółowe, uczeń:

- wskazuje cechy charakterystyczne filmu animowanego jako przekazu audiowizualnego
- dostrzega swoistość tekstów kultury przynależnych do filmu, sztuk plastycznych audiowizualnych;
- ćwiczy formułowanie wypowiedzi ustnych oraz pracę w grupach.

Metody i formy pracy:

-praca z filmowym i literackim tekstem kultury, miniwykład, dyskusja kierowana, burza mózgów, praca z całym zespołem, praca w grupach, praca indywidualna

Środki dydaktyczne:

-stopkalki z filmu
-fotografie
-materiały plastyczne

Słowa kluczowe:

animacja lalkowa, ścieżka dźwiękowa, instrumenty

Przebieg zajęć:

1. Wprowadzenie do filmu:

-przywołanie informacji o filmie:

Film animowany

Produkcja: Polska

Rok produkcji: 1965

Reżyseria: Edward Sturlis

Scenariusz: Ryszard Brudzyński

Zdjęcia: Leszek Nartowski

Muzyka: Jerzy Matuszkiewicz

Dźwięk: Mieczysław Janik

Produkcja: Studio Małych Form Filmowych Se-Ma-For

Nagrody: 1966 Wiedeń (Wiedeński Międzynarodowy Festiwal Filmowy Viennale) - Dyplom Honorowy dla Edwarda Sturlisa, 1966 Locarno (Międzynarodowy Festiwal Filmowy) - Wyróżnienie Jury Młodzieżowego dla Edwarda Sturlisa

-celowo nie wspominamy, jaka to animacja

2. Zobaczenie filmu.

3. Dyskusja o animacji z pytaniami pomocniczymi:

-pytania pomocnicze **O ANIMACJI** do uczniów na bazie stopklatki:

-co widzicie na zdjęciu?

(lalki, figurki)

-z czego zrobione są te lalki?

(z plasteliny, z gumy...)

-kto je zrobił?

(animator, reżyser)

-jak to możliwe, że się ruszają?

4. Dyskusja o dźwięku w filmie:

-pytania pomocnicze **O DŹWIĘKU** do uczniów na bazie stopklatki:

Źródło: *Kwartecik*, reż. Edward Sturlis, 1965

-jakie dźwięki słyszeliście?

(pianino, gra instrumentów, muzyka)

-jak zostały nagrane?

(dźwięki zostały dograne do filmu na ścieżce dźwiękowej)

-czym jest ścieżka dźwiękowa?

(to dźwięki nagrane osobno, niezależnie od zdjęć filmowych, które dokłada się do filmu w czasie jego montażu, montaż polega na składaniu wszystkich elementów filmu w jedną całość)

5. Wprowadzenie tematu składu orkiestry.

-pytania pomocnicze **CZYM JEST KWARTET** na bazie stopklatki:

-ile osób widzicie na stopklatce?

(cztery)

*-jak myślicie, co oznacza wyraz
KWARTET?*

(przykładowe odpowiedzi.....)

-podanie definicji:
pokazanie grafiki

KWARTET SMYCZKOWY

skrzypce II

skrzypce I

altówka

wiolonczela

Podanie definicji do wyboru:

-zapisanie na tablicy: *Źródłostów: z łaciny quartus - czwarty.*

*Kwartet jest jednym z gatunków **muzyki kameralnej**. Za najwcześniejszy i najważniejszy uważany jest **kwartet smyczkowy** - pierwsze skrzypce, drugie skrzypce, altówka, wiolonczela.*

Jednorodne brzmienie instrumentów smyczkowych sprzyja wewnętrznej równowadze zespołu oraz możliwości realizacji czterogłosowej faktury. Taka faktura oraz stosowana w kwartecie forma cyklu sonatowego (sonaty) odpowiada klasycznemu ideałowi brzmienia i formy.

*Kwartetem nazywany jest także **zespół, składający się z czterech wykonawców**. Może on być złożony z czterech instrumentów smyczkowych albo instrumentów dętych. Kwartet może mieć też obsadę mieszaną, w której łączą się instrumenty z różnych grup. Kwartet jest najczęściej spotykanym zespołem wśród grup jazzowych i rockowych.*

(źródło: muzykotekaszkolna.pl: <https://youtu.be/Y-db2DQkNwo>)

Kwartet – zespół instrumentalny składający się z czterech instrumentów:

Kwartet smyczkowy – dwoje skrzypiec, altówka i wiolonczela - (taki mamy na załączonej fotografii)

Kwartet dęty – flet, obój, klarnet i fagot

Kwartet fortepianowy – skrzypce, altówka, wiolonczela i fortepian

Kwartet saksofonowy – saksofony: sopranowy lub altowy, altowy, tenorowy, barytonowy

Kwartet fletowy – flet, skrzypce, altówka i wiolonczela

Bywają też zespoły o nietypowych składach, jak: puzon, klarnet, fortepian i wiolonczela.

Kwartet jest najczęściej spotykanym zespołem wśród grup rockowych. Najczęściej są to:

poszerzone o wokalistę trio rockowe, czyli: gitara, gitara basowa, perkusja i śpiew

kwartet rockandrollowy – gitara prowadząca, gitara rytmiczna, gitara basowa i perkusja. Jeden lub więcej instrumentalistów także śpiewa.

kwartet gitarowy – dwie gitary prowadzące, gitara basowa i perkusja.

kwartet rockowy – gitara, gitara basowa, instrumenty klawiszowe i perkusja. Jeden lub więcej instrumentalistów śpiewa.

(źródło: Wikipedia)

-odtworzenie utworu granego przez kwartet skrzypcowy do wyboru:

- <https://ninateka.pl/vod/muzyka/gra-na-kwartecie-smyczkowym-krzysztof-chorzelski/>
- Grupa MoCarta / MozART Group - Kwartet Toranaga / Welcome to Japan - HD
<https://youtu.be/Y-db2DQkNwo>

6. Wykonanie instrumentów.

*tutaj osoba prowadząca warsztaty musi przed lekcją przygotować materiały do robienia przykładowych instrumentów, warto zatem z wyprzedzeniem poprosić uczestników o przyniesienie niektórych elementów lub nauczyciel musi przygotować je we własnym zakresie albo wykonać kilka przykładowych prototypów

-przygotowanie instrumentów:

prezentacja:

I - inspiracja: instrumenty z warzyw - Joanna Bronisławska/Asi Mina: publikacja *Sztuka w edukacji* lub wideo:

[Muzykoterapia domowa](#)

II - instrumenty z ciała - Joanna Bronisławska/Asi Mina - bodydrumming: wideo:

[Muzykoterapia domowa](#)

III - instrumenty z domowych zasobów: 4 instrumenty - [pomelody.pl](#)

-
- podział na grupy w zależności, kto jaki instrument będzie chciał robić,
 - potem podział grupy na czteroosobowe zespoły w zależności od tego jakie instrumenty wykonały dzieci,
 - wybranie wiodącego instrumentu - ta osoba będzie starała się zgrać cały zespół (dla jej wyróżnienie można na przykład dać jej kolorową muchę, lub jakiś inny element wyróżniający). Warto zwrócić uwagę, że w tak małym zespole nie ma dyrygenta, a są właśnie „pierwsze skrzypce”, bądź też inny wiodący instrument.

7. Nauka dźwięków:

- etap prób: każdy wymyśla sobie dźwięk swojego instrumentu,
- potem osoba będąca wiodącym instrumentem próbuje nadać charakter granemu utworowi

8. Odgrywanie utworu.

- próby generalne w grupach
- występy poszczególnych grup
- nagranie występów poszczególnych grup

9. Połączenie filmu z nagraniami:

-dla chętnych można później spróbować puścić oryginalny film bez dźwięku z podkładem muzycznym wykonanym wcześniej przez uczniów, będzie to również okazja, by pokazać, że ścieżka dźwiękowa do filmów jest dogrywana do obrazu.

10. Podsumowanie:

- a. z rozrzuconych na ziemi fotografii przygotowanych wcześniej przez nauczyciela uczniowie wybierają jedną, która kojarzy im się z lekcją
- b. siedząc w kręgu uczniowie opowiadają, co i dlaczego wybrali

Dziękuję za uwagę

